

عنوان مقاله:

بررسی روشهای حفظ رطوبت خاک در بسترهای کاشت به منظور گسترش کشت دیم نهال های زیتون

محل انتشار:

نهمین سمینار سراسری آبیاری و کاهش تبخیر (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

نایب دانشی - محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زنجان

مهدی طاهری - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زنجان

فریدون داودی - عضو هیئت علمی دانشگاه اهر

محسن خدادادی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

خلاصه مقاله:

در حال حاضر بدلیل محدودیت منابع آبی، صرفه جویی و استفاده صحیح از آب و همچنین نزولات جوی و جلوگیری از تلفات آن امری کاملاً ضروری در کشور می باشد. بنابراین بمنظور بررسی راهکارهای مناسب جهت رفع کمبود آب در باغات زیتون منطقه طارم وگسترش این محصول استراتژیک به روش دیم آزمایشی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با 6 تیمار و 3 تکرار از سال 79 به مدت 5 سال در ایستگاه تحقیقات زیتون طارم به مرحله اجرا درآمده است تیمارهای آزمایشی شامل: 1-10 درصد پرلیت منبسط دانه ریز + 90 درصد خاک مزرعه 2- 10 درصد پرلیت منبسط پرلیت مخلوط دانه ریز + 90 درصد خاک مزرعه ، 3- 20 درصد پرلیت منبسط دانه ریز + 70 درصد خاک مزرعه 4- 20 درصد پرلیت منبسط مخلوط دانه ریز + 80 درصد خاک مزرعه 5- 30 درصد پرلیت منبسط دانه ریز + 70 درصد خاک مزرعه، 6- 30 درصد پرلیت منبسط مخلوط دانه ریز + 70 درصد خاک مزرعه 7- 30 درصد کود حیوانی + 70 درصد خاک مزرعه، 8- 30 درصد کمپوست زباله + 70 درصد خاک مزرعه 9- 100 درصد خاک مزرعه (شاهد). تعداد نهال در هر تیمار 3 اصله می باشد. تجزیه و تحلیل آماری نتایج نشان داد که تیمارهای آزمایشی اثرات متفاوتی بر روی صفات اندازه گیری شده نظیر ارتفاع، قطر تنه و میزان رشد طولی نهالهای زیتون داشته اند. نتایج بدست آمده از شمارش تعداد شاخه نهالهای تیمارهای مختلف نشان می دهد که بیشترین شاخه مربوط به تیمار T4 (20 درصد پرلیت منبسط مخلوط دانه ریز + 80 درصد خاک مزرعه) به تعداد 15 عدد بوده که نسبت به سایر تیمارها از تعداد شاخه بیشتری برخوردار بوده است. نتایج همچنین نشان می دهد که اثر تیمارهای آزمایشی در افزایش ارتفاع نهال از لحاظ آماری معنی دار نمی باشد و نهال های مربوط به همه تیمارها در یک گروه آماری قرار می گیرند ولی بیشترین مقدار رشد نهال مربوط به تیمارهای T6 ، T1 به ترتیب 148/2 ، 15/18 سانتیمتر بوده و نسبت به شاهد حدود 20 سانتی متر دارای رشد بیشتری می باشد، اثر تیمارهای آزمایشی در افزایش قطر یقه نهال در سطح 5 درصد معنی دار بوده و بیشترین مقدار رشد یقه نهال مربوط به تیمار (30) T6 درصد، پرلیت منبسط مخلوط دانه ریز + 70 درصد خاک مزرعه) بمقدار 33/67 میلیمتر بوده و از نظر آماری در گروه a قرار گرفت. نتایج بدست آمده از نمونه برداری خاک از اعماق 0-30 و 30-60 سانتیمتر بستر نهال ها نشان می دهد که حداکثر رطوبت بمقدار 11/34 و 11/15 درصد در اوایل تابستان مربوط به تیمار T5 بوده ولی مجموع اختلاف فاحشی در مقدار درصد رطوبت بین تیمارهای آزمایشی مشاهده نمی شود. در اوایل پاییز نیز همه تیمارها از مقدار رطوبت بیشتری نسبت به شاهد برخوردار بودند. این نتایج نشان می دهد با استفاده از مخلوط پرلیت و خاک بستر می توان به کشت نهالهای زیتون بصورت دیم مبادرت نمود لیکن رطوبت ذخیره شده برای باردهی درختان کافی نمی باشد. بنابراین در شهرستان طارم و مناطق با آب و هوای مشابه که جزو مناطق خشک و نیمه خشک می باشند ضروری است کشاورزان جهت حفظ باردهی درختان زیتون و برداشت عملکرد مناسب از آبیاری تکمیلی استفاده نمایند.

کلمات کلیدی:

زیتون ، حفظ رطوبت ، دیم و پرلیت

